

Aanleiding

In dit document geven wij aan hoe Cibap om wil gaan met het schoolkostenbeleid. Hiermee voldoet Cibap aan het beleid dat is vastgesteld door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), via een officiële bekendmaking op 10 juli 2018. Het servicedocument Schoolkosten is bijgevoegd.

De basisgedachte is dat elke student in de gelegenheid moet zijn, zonder extra schoolkosten, een opleiding te volgen. Er zijn daarvoor uitgangspunten bepaald, die deels ook door de school kunnen worden ingevuld. Eerste uitgangspunt is het wettelijk kader. Daarnaast is er ook beleidsruimte als het wettelijk kader geen dwingende voorschriften geeft. Het schoolkostenbeleid van Cibap gaat uit van het wettelijk kader, aangevuld met een eigen invulling vanuit de beleidsruimte.

De SR (studentenraad) heeft instemmingsrecht op het schoolkostenbeleid. Het schoolkostenbeleid wordt jaarlijks gepubliceerd op de website van Cibap en op het studentenintranet. Elk jaar evalueert Cibap het beleid. Bij wijzigingen wordt de SR opnieuw gevraagd instemming te verlenen. Cibap geeft voor de zomervakantie aan met welke schoolkosten toekomstige studenten rekening moeten houden, zowel in de voorlichting als op internet.

Financiële regelingen

Mbo-studentenfonds

Voor studenten die over onvoldoende financiële middelen beschikken voor de aanschaf van onderwijsbenodigdheden en al een maximale lening bij DUO zijn aangegaan, is er de mogelijkheid van ondersteuning via het mbo-studentenfonds. Dit fonds is in werking gesteld als onderdeel van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en heeft als doel te voorkomen dat studenten vanwege financiële redenen afzien van het volgen van beroepsonderwijs.

De procedure en voorwaarden voor het mbo-studentenfonds zijn terug te vinden op het studentenintranet, onder Student Support en Welzijn. Deze procedure is mede ontwikkeld door Cibap en goedgekeurd door de SR.

Studenten met vragen over financiële ondersteuning kunnen terecht bij het financieel spreekuur bij Student Support op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 12.00 uur. Er kan ook contact worden opgenomen via studentsupport@cibap.nl. Mogelijkheden voor ondersteuning zijn onder andere het in bruikleen geven van een laptop of leermiddelen.

Tegemoetkoming in leermiddelen voor minderjarige mbo-studenten

Het Ministerie van OCW kondigt een tijdelijke maatregel aan over een tegemoetkoming in de kosten van schoolboeken en licenties voor minderjarige studenten. Deze maatregel zal gedurende twee jaar van kracht zijn, beginnend vanaf het schooljaar 2024-2025, en zal vermoedelijk vanaf schooljaar 2026-2027 structureel worden. De regeling is van toepassing op studenten die in het schooljaar 2024-2025 een mbo-opleiding volgen en geboren zijn op of

voor 1 september 2006. Studenten die in schooljaar 2025-2026 een mbo-opleiding volgen en geboren zijn op of voor 1 september 2007, hebben hier ook recht op.

Het doel is om de toegang tot essentiële leermiddelen te vergemakkelijken en financiële lasten voor studenten en/of gezinnen te verlichten.

Concreet betekent dit dat elke in aanmerking komende student recht heeft op een eenmalige kortingsvoucher ter waarde van maximaal 60 euro per schooljaar, te besteden aan specifiek schoolboeken en licenties. Deze voucher wordt verstrekt via de MBOwebshop en staat klaar in de winkelwagen voor de student. Het gebruik van deze regeling is eenmalig gedurende de schoolloopbaan van de student, en er wordt geen restant bijgehouden na gebruik. Als de student ervoor kiest om elders leermiddelen aan te schaffen, vervalt de regeling.

Wet- en regelgeving schoolkosten

Schoolkosten omvat alles dat betrekking heeft op de kosten die gemaakt worden voor het volgen van een opleiding. De schoolkosten vallen uiteen als:

1 Les- of cursusgeld

Studenten die 18 jaar of ouder zijn en een mbo-opleiding volgen zijn wettelijk verplicht om lesgeld (BOL-opleidingen) of cursusgeld (BBL-opleidingen) te betalen. Door de overheid wordt jaarlijks de hoogte van het lesgeld of cursusgeld vastgesteld en gepubliceerd (check www.rijksoverheid.nl). Het innen van het lesgeld gebeurt door DUO. In schooljaar 2025-2026 bedraagt het lesgeld € 1.458,-.

2 De school betaalt: de basisuitrusting

Dit betekent dat alles aanwezig is dat nodig is om op school een opleiding te volgen en examens te doen. Denk hierbij aan lokalen of lesruimtes met daarin tafels, stoelen en gereedschappen. Deze kosten zijn voor de school en daarbij ook eigendom van de school. Er dient respectvol en zuinig omgegaan te worden met de basisuitrusting van school. De door school ter beschikking gestelde basisuitrusting blijft in principe op school, tenzij anders bepaald.

In schooljaar 2025-2026 krijgen alle Fase 1 studenten een eigen materialenpakket. Dit basispakket bevat algemene benodigdheden, zoals lijm, een potlood en een schaar. Studenten van de opleiding Creatief vakman en Specialist schilder ontvangen in semester 2 een aanvullend pakket. Instromende studenten hebben eveneens recht op een materialenpakket. Voor de aanvullende pakketten van Specialist schilder geldt dat studenten deze moeten inleveren als zij de opleiding voortijdig verlaten. Het inleveren van deze spullen dient te gebeuren bij de studiecoach of in de teamkamer. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de student en het team. Voor andere opleidingen kunnen de afspraken afwijken of worden nog afgestemd. Studenten mogen bij het behalen van hun diploma het pakket behouden. Daarnaast kan er gebruik gemaakt worden van de aanwezige materialen en gereedschappen in de lokalen. Studenten kunnen bij het opraken of kapotgaan van materialen uit het materialenpakket in overleg met de docent nieuwe krijgen bij inlevering van de oude materialen die op zijn of niet meer bruikbaar zijn. Cibap vervangt en betaalt deze materialen. Gaat het om materialen die verdwijnen en verloren raken, dan is de rekening voor de student.

De uitreiking van de materialenpakketten vindt plaats bij de conciërges tijdens de startweek, bij het ophalen van de kluissleutel aan het begin van het schooljaar. Het materialenpakket kan in het kluisje worden opgeborgen. Studenten die ervoor kiezen om geen kluisje te huren, moeten hun materialenpakket mee naar huis nemen.

Het staat de student vrij om zelf ook spullen aan te schaffen, mocht hij dit prettiger vinden. Dit gaat dan op basis van vrijwilligheid. De opleiding helpt graag bij het maken goede keuzes.

3 Vrijwillige bijdrage

De school mag een vrijwillige bijdrage vragen aan de student voor extra faciliteiten of (onderwijs)activiteiten. Dit is echter niet verplicht en heeft geen gevolgen voor het volgen van de opleiding of het behalen van het diploma. Cibap vraagt een vrijwillige bijdrage voor meerdaagse (buitenland) excursies. Deze excursies zijn een onderdeel van het onderwijsprogramma in organisatie en inhoud. De school biedt een zinvol alternatief op school voor studenten die de vrijwillige bijdrage niet (kunnen/willen) betalen. Voor studenten die niet over voldoende financiële middelen beschikken om deel te kunnen nemen aan de (buitenlandse) excursie bestaat er in sommige gevallen de mogelijkheid om toch mee te kunnen met de goedkoopste excursie. Dit gaat altijd in overleg met Student Support.

4 Terugkoopregeling ongebruikte leermiddelen

Studenten hebben het recht om voor ongebruikte leermiddelen een financiële compensatie aan de school te vragen. Het gaat om verplichte leermiddelen die op de leermiddelenlijst staan vermeld, maar door de docent niet in het onderwijs zijn gebruikt. Daarbij is de voorwaarde dat de gehele klas het leermiddel niet gebruikt heeft. Als boeken/leermiddelen nooit gebruikt zijn, dan kunnen studenten dit per jaar, vóór het einde van het lopende schooljaar melden bij het klachtenmeldpunt (mail: klachtenmeldpunt@cibap.nl.) Als het klopt dat een boek/leermiddel niet op een redelijke manier door de docent in het lesprogramma is ingezet, dan ontvangen de studenten het bedrag terug dat ze ervoor hebben betaald. Het niet gebruikte boek/leermiddel wordt dan ingenomen.

5 Stagebedrijf

Stages zijn een belangrijk onderdeel van de opleiding. Het erkende stagebedrijf voorziet in wat de student nodig heeft om de stage te volgen (inclusief gereedschappen) binnen bestaande wet- en regelgeving. Dit wordt de basisuitrusting leerbedrijf genoemd. In specifieke gevallen kan het leerbedrijf aan de student vragen zelf te beschikken over een deel van de basisuitrusting. De student maakt met het leerbedrijf hierover afspraken over (gedeeltelijke) vergoeding. Als er problemen aan de orde zijn rond (de beschikbaarheid van) de basisuitrusting leerbedrijf is het aan de school om deze problemen in overleg met de student en het leerbedrijf op te lossen.

6 De student betaalt: de onderwijsbenodigdheden

Laptop en software

De school mag aan de student vragen om onderwijsbenodigdheden zelf aan te schaffen. Deze onderwijsbenodigdheden zijn voor persoonlijk gebruik en eigendom van de student. Dit zijn spullen die je thuis nodig hebt voor school zoals werkkleding, boeken en licenties. Vanaf Fase 1 is het essentieel om te beschikken over een goede laptop. Op laptopproject.cibap.nl vind je alle informatie over de aanbevolen laptops, de systeemvereisten en de benodigde software.

Ook staan daar de meest gestelde vragen over dit onderwerp. Jaarlijks worden zowel de leermiddelenlijsten als de pagina van het laptopproject geëvalueerd met als doel de kosten voor de studenten zo laag mogelijk te houden en ervoor te zorgen dat enkel benodigde materialen worden vermeld. De definitieve prijzen voor de laptop en bijbehorende software worden vóór de zomervakantie bekendgemaakt op de daarvoor bestemde pagina.

Printtegoed

Elke student ontvangt op de eerste dag van de maand een vast printtegoed van €1,00 per maand. Dit is voldoende voor gemiddeld gebruik. Eventueel resterend printtegoed van de voorgaande maand vervalt automatisch. Als het tegoed eerder op is, kan de student zelf tegen een kleine vergoeding (bijvoorbeeld van €0,50 of €1,00) een extra printvoucher aanschaffen bij de conciërges. Bij verlaten van Cibap wordt eventueel printtegoed niet terugbetaald.

Kluisje

Studenten kunnen ervoor kiezen om een kluisje te huren via de conciërges. De kosten voor het huren van een kluisje bedragen in het schooljaar 2025-2026 €12,50. Aan het einde van het schooljaar, of bij het tussentijds verlaten van de opleiding, dient de kluisleutel ingeleverd te worden.

ICBD

Voor de leerroute International Creative Business Developer (ICBD) zijn de jaarlijkse kosten hoger dan bij andere niveau 4-opleidingen. Dat komt onder andere door het Cambridge Engels examen en internationale excursies die bij deze opleiding horen. De kosten hiervoor bedragen maximaal €380,- per schooljaar, bovenop de gewone schoolkosten. Dit geldt niet voor Fase 1, dan zijn deze extra kosten er nog niet. In Fase 3 zit het Cambridge examen bij deze extra bijdrage inbegrepen. Hoeveel internationale excursies er zijn, kan per jaar verschillen. Het is dus niet gegarandeerd dat er ieder jaar een excursie naar het buitenland gemaakt wordt. De ervaring leert dat online samenwerken met buitenlandse partners ook een waardevolle optie is. Het volgen van een stage bij een internationaal bedrijf in Nederland staat los van de internationale excursies.

Excellentietrajecten

Cibap biedt verschillende excellentietrajecten aan voor studenten die extra uitdaging zoeken. Een excellentietraject wordt gevolgd binnen en naast het programma van de regulier gekozen opleiding. De kosten voor de excellentietrajecten worden opgenomen in het kostenoverzicht, ze komen extra bij het verplichte mbo-lesgeld en de kosten van de reguliere opleiding. De volgende excellentietrajecten worden aangeboden.

Excellentietraject Restauratieschilder

Studenten van de opleiding Specialist schilder kunnen zich vanaf Fase 2 aanmelden voor het Excellentietraject Restauratieschilder. Er wordt samengewerkt met Nimeto. Dit excellentietraject wordt door het onderwijs bekend gemaakt door voorlichting te geven bij de opleiding Specialist schilder. Aanmelden loopt via de opleiding. De kosten voor het volgen van dit excellentietraject liggen bij Nimeto en Cibap.

Excellentietraject Internationale Bachelor Visual Communication

Studenten van de opleiding Mediavormgever, Social design, Ruimtelijk vormgever en ICBD kunnen zich aanmelden voor een extra opleiding, de Bachelor Visual Communication. Deze gaat van start in Fase 2 en loopt door tot en met Fase 4. Er worden extra kosten berekend, te weten € 260,- voor het Cambridge C1 examen in Fase 3 en € 1850,- aan opleidingskosten in Fase 4. Studenten kunnen zich aanmelden via de contactpersoon van de Bachelor Visual Communication.

Voor meer informatie: studiegidsen.cibap.nl

Werkkleding en werkschoenen

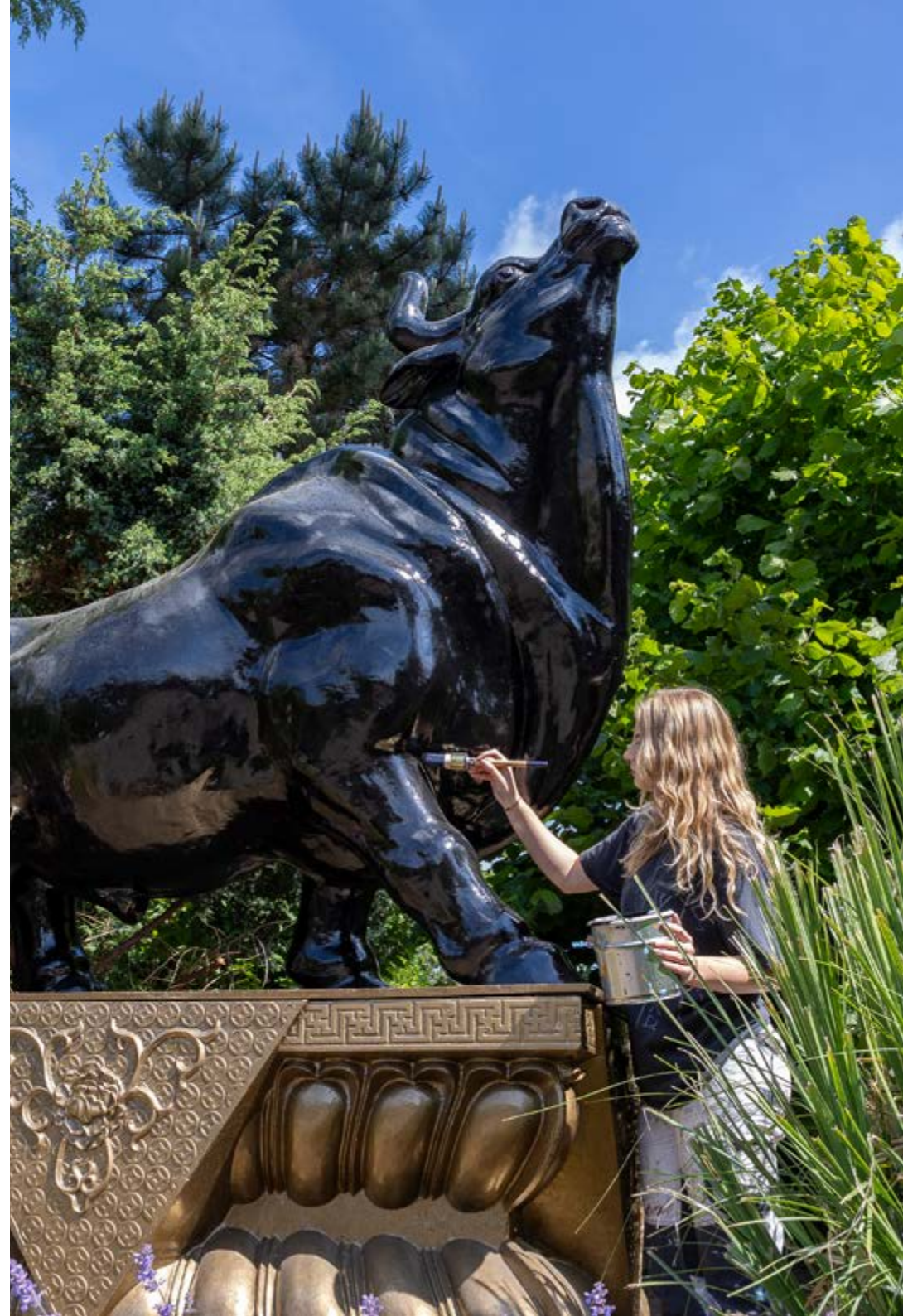
Voor sommige opleidingen is het verplicht om werkkleding en/of werkschoenen te dragen. Deze kleding is belangrijk voor je veiligheid en om professioneel te kunnen werken.

Werkschoenen

In het tweede semester van Fase 1 moeten de studenten die gekozen hebben voor de opleiding Creatief vakman (Hout) en Specialist schilder in het bezit zijn van veiligheidsschoenen S3. De kosten voor deze schoenen zijn voor de student en afhankelijk van de keuze die de student maakt. Houd rekening met een minimale prijs van € 30,-.

Werkkleding

Studenten van de opleiding Specialist schilder dienen in de loop van het tweede semester van Fase 1 over werkkleding te beschikken, bestaande uit een heren- of damesbroek, polo en trui. De werkkleding wordt bij de start van het tweede semester tijdens een pasronde in de vakles bij de vakdocent gepast en besteld, en vervolgens in de les uitgedeeld. Deze werkkleding wordt door school vergoed.

Kostenoverzicht schooljaar 2025-2026

Dit kostenoverzicht biedt een indicatie van de verwachte kosten voor het schooljaar 2025-2026. De genoemde bedragen zijn inclusief leermiddelen en softwarelicenties, maar exclusief de kosten voor de aanschaf van een laptop. Houd er rekening mee dat de uiteindelijke kosten kunnen variëren door prijswijzigingen of inflatie.

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Signmaker	€ 38	€ 31	€ 31	
Mediamaker	€ 38	€ 31	€ 31	
Filmmaker	€ 38	€ 31	€ 31	
Mediavormgever	€ 38	€ 31	€ 31	€ 31
Ruimtelijk vormgever	€ 38	€ 31	€ 31	€ 31
Creatief vakman	€38 €30 — €68	€ 31	€ 31	€ 31
Specialist schilder	€38 €30 — €68	€ 31	€ 31	€ 31
International Creative Business Developer (ICBD)	€ 38	€ 31 € 380 — € 411	€ 31 € 380 — € 411	€ 31 € 380 — € 411
Social design	€ 38	€ 31	€ 31	
Immersive designer	€ 38			

Excellentietrajecten

	Fase 3 Verwachte kosten	Fase 4 Verwachte kosten	Opmerkingen
International bachelor visual communication	€ 260,-	€ 1850,-	De kosten voor het excellentietraject komen extra bij het verplichte mbo-lesgeld en de kosten van de reguliere opleiding (zie punt 6 'Excellentietrajecten)
Excellentie traject restauratieschilder	Opmerkingen De kosten voor het volgen van dit excellentietraject liggen bij Nimeto en Cibap (zie zie punt 6 'Excellentietrajecten)		

Laptop en software

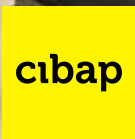
Opmerking	Link
<p>De kosten voor een laptop en software zijn terug te vinden op de pagina voor het laptopproject. De definitieve prijzen worden voor de zomervakantie bekendgemaakt op de daarvoor bestemde pagina.</p> <p>De softwareprijzen zijn gemiddeld 220 euro per Fase, maar kunnen variëren per opleiding en afhankelijk van prijswijzigingen of inflatie.</p>	Laptopproject.cibap.nl

Bijlage: Servicedocument schoolkosten

Opgesteld door de MBO Raad, de Inspectie van het Onderwijs en de JOB.

Dit document is bedoeld voor ouders en studenten die overwegen zich in te schrijven voor een bol- of bbl-opleiding op het mbo en voor studenten die reeds een mbo-opleiding volgen.

- 1 De inschrijving van een student voor een opleiding in het mbo wordt niet afhankelijk gesteld van een andere financiële bijdrage dan het wettelijk verplichte les- of cursusgeld (artikel 8.1.4. WEB).
  - 2 Bij inschrijving in een bol-opleiding verplicht de student zich het bij wet bepaalde lesgeld te betalen. Bij inschrijving in een bbl-opleiding verplicht de student zich het bij wet bepaalde cursusgeld te betalen. MBO-studenten onder de 18 jaar hoeven geen les- of cursusgeld te betalen. Jaarlijks publiceert de Rijksoverheid de hoogte van het les- en cursusgeld op haar website.
  - 3 Wat de student nodig heeft om op school de opleiding te volgen en het examen te doen (inclusief gereedschappen): daarin voorziet de school en noemen we basisuitrusting school. De student moet respectvol en zuinig omgaan met de basisuitrusting school. Doet een student dat niet, dan kunnen kosten in rekening worden gebracht.
  - 4 De basisuitrusting school is en blijft eigendom van de school. De school bepaalt of onderdelen van de basisuitrusting buiten de school gebruikt mogen worden.
  - 5 De school garandeert dat (de beschikbaarheid van) de basisuitrusting school zodanig op orde is en blijft dat elke student het reguliere onderwijsproces goed kan volgen en kan deelnemen aan examens.
  - 6 Studenten kunnen onderdelen van de basisuitrusting school (inclusief gereedschappen) zelf aanschaffen en doen dat dan op basis van vrijwilligheid. De school kan de student advies geven. De school mag hierbij niet uitlokken dat een student of diens ouders zich toch onder druk gezet voelen worden dat zij onderdelen van de basisuitrusting moeten kopen.
  - 7 Beroepsgerichte stages maken onderdeel uit van de opleiding. SBB erkent het leerbedrijf en kijkt daarbij of het stagebedrijf aan alle eisen voldoet om de student in de praktijk goed te kunnen begeleiden tijdens zijn/haar stage. Het erkende leerbedrijf voorziet in wat de student nodig heeft om de stage te volgen (inclusief gereedschappen) binnen bestaande wet- en regelgeving. Dit noemen we basisuitrusting leerbedrijf. De student moet respectvol en zuinig omgaan met de basisuitrusting leerbedrijf. In specifieke gevallen kan het leerbedrijf aan de student vragen zelf te beschikken over een deel van de basisuitrusting. De student maakt met het leerbedrijf hierover afspraken over (gedeeltelijke) vergoeding.
  - 8 Indien er problemen aan de orde zijn rond (de beschikbaarheid van) de basisuitrusting leerbedrijf is het aan de school om deze problemen in overleg met de student en het leerbedrijf op te lossen. Is er geen oplossing te vinden, dan zal de school de student naar een ander stagebedrijf begeleiden. De school werkt daarbij samen met de SBB (artikel 7.2.9 WEB).
  - 9 De student zorgt ervoor dat hij/zij beschikt over onderwijsbenodigdheden voor persoonlijk gebruik. Dit kunnen onder andere zijn: boeken, softwarelicenties en een laptop, een en ander goed op elkaar afgestemd. Ook sport- en werkkleding en –schoeisel kunnen horen bij onderwijsbenodigdheden. De school bepaalt de functionele specificaties van de onderwijsbenodigdheden, niet zijnde een specifiek merk.
  - 10 De school betracht redelijkheid en billijkheid waar het gaat om de onderwijsbenodigdheden waarover de student dient te beschikken.
  - 11 Voor alle onderwijsbenodigdheden geldt dat ze voldoende intensief in het onderwijs en leerproces gebruikt worden – anders mag de school niet aan de student vragen om over deze benodigdheden te beschikken. Het is aan de student ervoor te zorgen dat hij/zij tijdig de onderwijsbenodigdheden verkrijgt. Hierover kan de school de student vrijblijvend advies geven.
  - 12 Voor de inschrijving maakt de school duidelijk welke onderwijsbenodigdheden een student voor een bepaalde opleiding moet hebben.
  - 13 Periodiek evalueert de school (1) wat tot de basisuitrusting school behoort en wat tot de onderwijsbenodigdheden en (2) of er bepaalde onderwijsbenodigdheden in de praktijk niet gebruikt worden. Die zullen dan ook niet langer gevraagd worden aan studenten voor het volgende schooljaar. Dit alles gebeurt in een goed overleg tussen school en studentenraad.
  - 14 Bovenop de basisuitrusting kan de school extra activiteiten of faciliteiten aanbieden, die vrijwillig zijn, niet noodzakelijk zijn voor het volgen van de opleiding en het behalen van een diploma én wel een meerwaarde hebben voor de opleiding. Hiervoor kan de school de student een bijdrage vragen. De keuze om gebruik te maken van deze extra activiteiten of faciliteiten is aan de student en kan dus nooit verplicht worden gesteld.
  - 15 De studentenraad heeft instemmingsrecht op het schoolkostenbeleid van een school. De school verplicht zich om de studentenraad zodanig goed te informeren, dat bovenstaande spelregels goed toegepast kunnen worden bij de afzonderlijke opleidingen die de school aanbiedt. (artikel 8a.2.2, derde lid, onderdeel n, WEB)
  - 16 Ouders en studenten die niet over de onderwijsbenodigdheden kunnen beschikken en/of de vrijwillige bijdrage niet kunnen betalen, kunnen bij de school terecht voor hulp via Student Support (studentsupport@cibap.nl)
- De bovenstaande 16 punten zijn straks volgens JOB, MBO Raad en het ministerie van OCW bovenliggend en leidend voor de komende jaren en de eerder geschreven brieven en handreikingen moeten in dit licht gezien worden. De Inspectie van het Onderwijs zal op basis van deze 16 punten haar toezicht invullen.

vakschool voor vormgeving Postbus 868 8000 AW Zwolle 038 454 69 44 info@cibap.nl cibap.nl